

Europeiska unionens officiella tidning

C 275

Svensk utgåva

Meddelanden och upplysningar

Sextioandra årgången

14 augusti 2019

Innehållsförteckning

I *Resolutioner, rekommendationer och yttranden*

YTTRANDEN

Regionkommittén

134:e plenarsessionen, 10.4.2019–11.4.2019

2019/C 275/01	Yttrande från Europeiska regionkommittén — Den europeiska planeringsterminen och sammanhållningspolitiken: anpassa strukturreformer till långsiktiga investeringar.....	1
2019/C 275/02	Yttrande från Europeiska regionkommittén – Genomförandet av EU:s skogsstrategi	5

SV

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

YTTRANDEN

REGIONKOMMITTÉN

134:E PLENARSESSIONEN, 10.4.2019–11.4.2019

Yttrande från Europeiska regionkommittén — Den europeiska planeringsterminen och sammanhållningspolitiken: anpassa strukturreformer till långsiktiga investeringar

(2019/C 275/01)

Föredragande:	Rob Jonkman (NL–ECR), ledamot, kommunstyrelsen, Opsterland
Referensdokument:	Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska centralbanken, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och Europeiska investeringsbanken – Årlig tillväxtöversikt 2019: För ett starkare EU i en osäker omvärld
	COM(2018) 770 final

POLITISKA REKOMMENDATIONER

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Inledning

1. Den europeiska planeringsterminen är det viktigaste instrumentet på EU-nivå för samordning av medlemsstaternas (socio)ekonomiska politik och budgetpolitik, där medlemsstaterna förväntas anpassa sin ekonomiska politik och budgetpolitik till de landsspecifika rekommendationer som fastställs på EU-nivå. Europa 2020-strategin fungerar i detta sammanhang som politisk ram för rekommendationerna. Med rekommendationerna strävar kommissionen efter att uppmuntra medlemsstaterna att genomföra strukturreformer för att stärka ekonomin, främja sysselsättningen och den sociala delaktigheten och förbättra investeringsklimatet.
2. På grundval av rekommendationerna utarbetar medlemsstaterna sina egna nationella investeringsstrategier, som tillsammans med de årliga nationella reformprogrammen läggs fram som grund för de prioriterade investeringsprojekt som ska stödjas med nationella medel och EU-medel. Den europeiska planeringsterminen påverkar på så sätt politikutformningen hos myndigheter på EU-nivå samt nationell, regional och lokal nivå under hela året.
3. Under den nuvarande programperioden (2014–2020) påbörjade EU en närmare samordning mellan den europeiska planeringsterminen och sammanhållningsprogrammen i medlemsstaterna och regionerna. En färsk studie från GD Sysselsättning visar att de nuvarande europeiska struktur- och investeringsfonderna (Esif) är relevanta för omkring 60 % av de landsspecifika rekommendationerna.
4. För den kommande sammanhållningspolitiska programperioden (2021–2027) satsar kommissionen på en mer bindande samordning mellan de landsspecifika rekommendationerna och sammanhållningsprogrammen i syfte att öka effektiviteten i de insatser som finansieras genom sammanhållningspolitiken och uppnå mer hållbara resultat. För att uppnå detta kommer den europeiska planeringsterminen 2019 att vara mer inriktad på att bedöma investeringsbehoven för att vägleda programplaneringsbesluten för 2021–2027. I analysen i landsrapporterna för 2019 kommer man att undersöka investeringsbehoven i varje land, inklusive – i förekommande fall – de sektoriella och regionala dimensionerna. På grundval av denna analys ska en ny bilaga till landsrapporten visa vilka investeringsbehov som är relevanta för sammanhållningspolitiken 2021–2027.
5. För de nya sammanhållningsprogrammen föreslår kommissionen i förslaget till förordning om gemensamma bestämmelser att de landsspecifika rekommendationerna ska beaktas minst två gånger: i början av programplaneringen och i samband med halvtidsöversynen. Denna översyn planeras till 2025.
6. Vid godkännandet av både partnerskapsöverenskommelsen och ESI-fondsprogrammen beaktar kommissionen eftertryckligen de landsspecifika rekommendationerna.

7. ReK beklagar att kommissionen hitintills inte, innan man presenterade förslagen till förordningar om EU:s nya finansieringsprogram från och med 2021 och den nya förvaltningscykel som ska inledas efter Europaparlamentsvalet i maj 2019, har lagt fram något förslag till efterföljare till Europa 2020-strategin, trots upprepade uppmaningar från kommittén och parlamentet och kritiska anmärkningar från revisionsrätten. Kommittén välkomnar dock offentliggörandet av Europeiska kommissionens diskussionsunderlag "Mot ett hållbart EU 2030" den 30 januari 2019, som ReK kommer att behandla i separata yttranden om de styrningsrelaterade aspekterna och om genomförandet av de miljö- och klimatinriktade målen. Om EU ska lyckas med paradigmskiftet och bli hållbart senast 2030 krävs det att de lokala och regionala myndigheterna deltar fullt ut, eftersom de ansvarar för att 65 % av målen för hållbar utveckling uppnås.

Kommitténs ståndpunkt beträffande den europeiska planeringsterminen i förhållande till sammanhållningspolitiken

8. ReK hänvisar till sina tidigare yttranden och resolutioner från 2017 och 2018 om den europeiska planeringsterminen och de lokala och regionala myndigheternas roll i den, kopplingen till sammanhållningspolitiken och tillämpningen av principerna om subsidiaritet, partnerskap och flernivåstyrelse.

9. Kommittén stöder EU:s engagemang för reformer i medlemsstaterna för att öka konkurrenskraften och tillväxten, stärka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen och den ekonomiska konvergensen samt höja motståndskraften mot externa chocker för att förbättra stabiliteten i euroområdet ⁽¹⁾.

10. Mot bakgrund av dessa reformer efterfrågar kommittén en ny strategisk ram som efterföljare till Europa 2020-strategin. En sådan ny strategi innebär också ett lämpligt tillfälle att reformera styrningen av den europeiska planeringsterminen, med tanke på att regionerna och kommunerna – med några anmärkningsvärda undantag – i allmänhet inte eller endast marginellt har involverats i arbetet med de nationella reformprogrammen ⁽²⁾, vilket undergräver den demokratiska tanken i den europeiska planeringsterminen och dess lokala och regionala legitimitet.

11. Kommittén noterar att det hittills gjorts för lite för att involvera de lokala och regionala myndigheterna i arbetet med att skapa nya strategiska ramar eller utarbeta nationella reformprogram. Detta problem skulle t.ex. kunna lösas genom att man använder sig av sakkunskaperna från nätverket av regionala nav, som med Europeiska regionkommittén som samordnare under 2019–2020 samlar in återkoppling från 20 regioner om genomförandet av EU-politiken.

12. Angående den europeiska planeringsterminen riktar kommittén uppmärksamhet mot bristen på egenansvar och den bristande administrativa kapaciteten på alla förvaltningsnivåer, som hindrar ett framgångsrikt genomförande av de landsspecifika rekommendationerna. Avsaknaden av en tydlig definition av vad strukturreformer innebär gynnar inte arbetet med den europeiska planeringsterminen. I enlighet med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna bör strukturreformer endast komma i fråga i den mån de är relevanta för genomförandet av målen i fördragen, och åtgärderna måste stå i proportion till vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål och vara direkt kopplade till unionens befogenheter ⁽³⁾.

13. Egenansvaret vad beträffar de landsspecifika rekommendationerna skulle kunna stärkas genom att de regionala och lokala myndigheternas deltagande utökades för att ge den europeiska planeringsterminen en territoriell dimension, både på *analytisk nivå* (genom att den årliga tillväxtöversikten, de nationella reformprogrammen och de landsspecifika rekommendationerna kompletteras med analyser av territoriella trender och EU-politikens territoriella konsekvenser) och på *operativ nivå* (genom att sörja för en starkare och mer systematisk medverkan av de lokala och regionala myndigheterna och därmed bygga vidare på strategierna för partnerskap och flernivåstyrelse) ⁽⁴⁾.

14. Vad beträffar samordningen mellan den europeiska planeringsterminen, de landsspecifika rekommendationerna och sammanhållningspolitiken påpekar kommittén att sammanhållningspolitiken i princip utgör en fristående politik, och att målen för sammanhållningspolitiken (ekonomisk, social och territoriell sammanhållning) alltid måste upprätthållas. Detta kräver att uppmärksamhet riktas mot graden av relevans mellan de landsspecifika rekommendationerna och sammanhållningsprogrammen och vikten av samarbete mellan nationella, regionala och lokala myndigheter, vad gäller såväl de nationella reformprogrammen som sammanhållningsprogrammen ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Resolution från Europeiska regionkommittén – Den ekonomiska politiken för euroområdet och inför den årliga tillväxtöversikten 2019 (EUT L 461, 21.12.2018, s. 1).

⁽²⁾ Resolution från Europeiska regionkommittén – Den ekonomiska politiken för euroområdet och inför den årliga tillväxtöversikten 2019 (EUT L 461, 21.12.2018, s. 1).

⁽³⁾ Yttrande från Europeiska regionkommittén – Reformstödsprogrammet och Europeiska investeringsstabiliseringsfunktionen (COR-2018-03764).

⁽⁴⁾ Yttrande från Europeiska regionkommittén om Förbättra styrningen av den europeiska planeringsterminen: en uppförandekod för de lokala och regionala myndigheternas deltagande (EUT C 306, 15.9.2017, s. 24).

⁽⁵⁾ Yttrande om från Europeiska regionkommittén om Förordningen om gemensamma bestämmelser (EUT C 86, 7.3.2019, s. 41).

De lokala och regionala myndigheternas ställning i den europeiska planeringsterminen och sammanhållningspolitiken

15. Kommittén noterar att det trots kopplingen mellan den europeiska planeringsterminen och de nuvarande sammanhållningsprogrammen ännu inte har inrättats någon mekanism på EU-nivå för att på ett strukturerat sätt inbegripa de lokala och regionala myndigheterna i utarbetandet av de nationella reformprogrammen och investeringsstrategierna. För utarbetandet, genomförandet och utvärderingen av ESI-fondernas program samt av partnerskapsavtalen har det dock inrättats en europeisk uppförandekod för partnerskap. På grundval av denna uppförandekod är de lokala och regionala myndigheterna direkta partner till kommissionen och medlemsstaterna i samband med den delade förvaltningen av sammanhållningspolitiken.

16. Kommittén framhåller att de rekommendationer som utfärdas inom ramen för den europeiska planeringsterminen främst berör politiska områden där EU och medlemsstaterna har delade befogenheter och där EU kan ingripa endast för att stödja dem.

17. ReK betonar att de lokala och regionala myndigheternas strukturerade deltagande måste bli ett bestående inslag i den europeiska planeringsterminen. Vi beklagar att den årliga tillväxtöversikten tar upp arbetsmarknadsparternas och de nationella parlamentens men inte de lokala och regionala myndigheternas deltagande, såsom den gjorde 2018.

18. Kommittén konstaterar att detta strider mot principerna om subsidiaritet (artikel 5.3 i EU-fördraget och protokoll nr 2), flernivåstyre och partnerskap (se artikel 6 om partnerskap och flernivåstyre i förslaget till förordning om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden samt Europeiska havs- och fiskerifonden, och om finansiella regler för dessa fonder och för Asyl- och migrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för gränsförvaltning och visering, COM(2018) 375), eftersom de landsspecifika rekommendationerna genom sammanhållningspolitiken har direkt inverkan på det politiska beslutsfattandet på lokal och regional nivå, vilket innebär att de lokala och regionala myndigheterna åläggs skyldigheter på politiska områden där de har lagstadgade befogenheter. Detta strider dessutom mot principerna i Europarådets stadga om lokalt självstyre.

19. ReK hänvisar i detta sammanhang till kommissionens meddelande om subsidiaritetsprincipen av den 23 oktober 2018⁽⁶⁾, där den bland annat konstaterar att lokala och regionala myndigheter skiljer sig från andra berörda parter eftersom de tar initiativ vid genomförandet av EU-lagstiftningen samt att det i många fall finns utrymme att ta bättre hänsyn till de nationella och regionala parlamentens och de lokala och regionala myndigheternas åsikter under lagstiftningsprocessen.

20. Kommittén hänvisar även till den fjärde rekommendationen från kommissionens arbetsgrupp för subsidiaritet, proportionalitet och "göra mindre men göra det effektivare", där det anges att "[m]edlemsstaterna bör följa Europeiska kommissionens vägledning och på ett meningsfullt sätt samarbeta med lokala och regionala myndigheter när de utarbetar sina nationella reformprogram och när de utformar och genomför strukturella reformer inom ramen för den europeiska planeringsterminen i syfte att öka delaktigheten och förbättra genomförandet av dessa reformer"⁽⁷⁾.

21. Kommittén betonar därför att det bästa sättet att undvika överträdelser av subsidiaritetsprincipen och sörja för en effektiv samordning av politiken är att fullt ut inbegripa de lokala och regionala myndigheterna på ett strukturerat sätt i den europeiska planeringsterminen, i linje med principerna om partnerskap och flernivåstyre. I detta sammanhang är det oroväckande att man i rådets förhandlingar om förordningen om gemensamma bestämmelser talar om en uppmjukning av principerna om partnerskap och flernivåstyre, eftersom detta kan undergräva en ändamålsenlig samordning mellan den europeiska planeringsterminen och sammanhållningspolitiken.

På väg mot landsspecifika rekommendationer och nya sammanhållningsprogram 2021–2027

22. Med anledning av att det rumänska EU-ordförandeskapet har bett kommittén att utarbeta ett yttrande om graden av flexibilitet för regioner inom ramen för kopplingen mellan sammanhållningsprogrammen och de landsspecifika rekommendationerna och hur regionerna kan ges en bättre plats i den europeiska planeringsterminen noterar ReK följande:

23. Kommittén gläder sig över att den årliga tillväxtöversikten för 2019 tar upp den regionala dimensionen av EU:s investeringspolitik, men noterar att frågan behandlas endast i begränsad utsträckning.

24. Kommittén noterar att landsrapporterna för 2019 för första gången innehåller en bedömning av de regionala skillnaderna samt "Investeringsriktlinjer för sammanhållningspolitiska medel 2021–2027" (bilaga D) för varje medlemsstat, som inleder dialogen mellan kommissionen och medlemsstaterna om programplaneringen av sammanhållningspolitiken under 2021–2027.

⁽⁶⁾ COM(2018) 703 final.

⁽⁷⁾ Rapport från arbetsgruppen för subsidiaritet, proportionalitet och "göra mindre men göra det effektivare": Aktiv subsidiaritet. Ett nytt sätt att arbeta (juli 2018).

25. Kommittén välkomnar uttalandet i den årliga tillväxtöversikten för 2019 om att "Europa behöver en långsiktig vision". Vi betonar att en gemensam uppsättning långsiktiga mål gör det lättare att göra de nödvändiga avvägningarna mellan målen för hållbar tillväxt, sammanhållning, social delaktighet, motståndskraft och makroekonomisk stabilitet, så att medlemsstaterna kan uppnå en fungerade och socialt accepterad blandning av investeringar och strukturreformer.
26. Europeiska kommissionen och medlemsstaterna bör därför se till att alla förvaltningsnivåer är med och utarbetar landsrapporterna och de landsspecifika rekommendationerna, särskilt genom att kartlägga vilken blandning av investeringar och reformer som lämpar sig bäst för deras länder och regioner samt genom att utforma den relevanta politiken med avseende på de nationella rapporterna.
27. Mot den bakgrunden upprepar kommittén sin ståndpunkt om inrättandet av en uppförandekod för de lokala och regionala myndigheternas deltagande för att förbättra styrningen av den europeiska planeringsterminen⁽⁸⁾. Det är viktigt att de lokala och regionala myndigheterna ges en formell roll i den europeiska planeringsterminen så att de landsspecifika rekommendationerna i relevanta fall genom dialog och övergripande samordning omsätts i investeringar i de nya sammanhållningsprogrammen.
28. Kommittén betonar att programplaneringen av de nya sammanhållningsprogrammen faktiskt redan har börjat med de landsrapporter som offentliggjordes den 27 februari 2019⁽⁹⁾ och banade väg för de landsspecifika rekommendationerna och de nationella reformprogrammen, och att det därför är brådskande att se till att de lokala och regionala myndigheterna ges en formell ställning i den politiska processen inom ramen för den europeiska planeringsterminen. Detta problem kan eventuellt lösas genom att den nuvarande uppförandekoden för partnerskap utvidgas till att omfatta det politiska arbetet med den europeiska planeringsterminen.
29. I syfte att stärka lokala och regionala myndigheters roll i den europeiska planeringsterminen stöder kommittén initiativ som går ut på att samla och utbyta goda exempel på de lokala och regionala myndigheternas medverkan i nationella reformprogram och investeringsstrategier.
30. Om de lokala och regionala myndigheterna inte involveras formellt i det politiska arbetet med den europeiska planeringsterminen riskerar planeringen av de nya sammanhållningsprogrammen att bli toppstyrd, med följden att valfriheten på lokal och regional nivå på ett oönskat sätt begränsas och flexibiliteten åsidosätts. Detta kan förstärka bristen på egenansvar beträffande de landsspecifika rekommendationerna och hindra ett framgångsrikt genomförande av de nya sammanhållningsprogrammen. Detta strider mot kommissionens avsikt att göra sammanhållningspolitiken mer resultatinkriktad och öka sammanhållningspolitikens mervärde för EU och dess medlemsstater.

Bryssel den 10 april 2019.

Karl-Heinz LAMBERTZ
Europeiska regionkommitténs
ordförande

⁽⁸⁾ Yttrande från Europeiska regionkommittén om Förbättra styrningen av den europeiska planeringsterminen: en uppförandekod för de lokala och regionala myndigheternas deltagande (EUT C 306, 15.9.2017, s. 24).

⁽⁹⁾ https://ec.europa.eu/info/publications/2019-european-semester-country-reports_sv

Yttrande från Europeiska regionkommittén – Genomförandet av EU:s skogsstrategi

(2019/C 275/02)

Huvudföredragande: Ossi Martikainen (FI–ALDE) Ledamot, kommunfullmäktige, Lapinlahti

Referensdokument: Rapport från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Framsteg i genomförandet av EU:s skogsstrategi ”En ny EU-skogsstrategi: för skogarna och den skogsbaserade sektorn”

COM(2018) 811 final

POLITISKA REKOMMENDATIONER

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Europeiska regionkommittén välkomnar och erkänner behovet av kommissionens rapport om genomförandet av skogsstrategin, som offentliggjordes den 7 december 2018. Rapporten ger kommittén anledning att tro att skogsstrategin har varit ett användbart verktyg för att samordna olika politikområden. Valet av strategins prioriterade områden har visat sig vara lyckat, och på det hela taget har man gjort framsteg i riktning mot att uppnå målen. Ännu mer kan dock uppnås om man fortsätter att vidta samstämmiga åtgärder i medlemsstaterna, på regional och lokal nivå samt i de yttre förbindelserna.

2. Med hänvisning till sitt tidigare yttrande ⁽¹⁾, som i många avseenden ligger i linje med kommissionens egna bedömningar, uppmanar kommittén kommissionen att vidareutveckla samstämmigheten inom skogsrelaterade politikområden och åtgärder så att bättre hänsyn kan tas hänsyn skogarnas hela värdekedja, biologiska mångfald och många olika funktioner. Det är viktigt att ständiga kommittén för skogsbruk deltar i utarbetandet av skogsrelaterade politiska åtgärder, även sådana med en indirekt koppling.

3. ReK uppmanar kommissionen att undersöka huruvida den nuvarande hanteringen av skogsfrågor och synen på dessa frågor, liksom resurserna inom EU, är adekvata och aktuella, samt vilka reella återverkningar dessa resurser har inom värdekedjan, med tanke på skogarnas växande betydelse både inom den globala hållbarhetspolitiken och för medlemsstaterna och deras regioner.

4. Kommittén anser att kommissionen bör lägga fram en ny, uppdaterad skogsstrategi för perioden efter 2020 med en ännu starkare vägledande roll, där odlad skog betraktas separat och där återbeskogning av områden som hotas av ökenspridning definieras som en strategisk nödvändighet, med tanke på skogssektorns tydliga miljöfunktion. Detta kan bland annat kräva en omprövning av det sätt på vilket budgeten fördelas och dess effekter.

5. ReK uppmanar kommissionen att se till att medlemsstater, regioner samt experter, forskningsorgan och organisationer på skogsbruksområdet är tillräckligt representerade i arbetet med att utarbeta ovannämnda strategi, för att uppnå de önskade resultaten och göra arbetet inkluderande.

6. I syfte att bedöma genomförandet av skogsstrategin lägger kommittén fram följande synpunkter på de prioriteringar i kommissionens rapport som särskilt rör ReK:s uppdrag:

7. Finansiering och förvaltning

7.1 De lokala och regionala myndigheterna måste vara nära delaktiga i utformningen och genomförandet av åtgärder inom skogssektorn som leds och finansieras av EU. Skogsägarna och de som ansvarar för skogsförvaltning och skogsvård, bl.a. kommuner och regionala myndigheter, spelar en viktig roll när det gäller att stärka den hållbara användningen av skogarna och har ett otvetydigt engagemang för befolkningen och ekonomin på landsbygden.

(1) Yttrande från Europeiska regionkommittén – Halvtidsöversyn av EU:s skogsstrategi (EUT C 361, 5.10.2018, s. 5).

7.2 De lokala och regionala myndigheterna kan spela en roll när det gäller att öka samstämmigheten och ändamålsenligheten i åtgärderna inom skogssektorn och fungera som en förbindelselänk i ett sammanhang där det privata skogsägandet håller på att överges och bli fragmenterat och splittrat i många medlemsstater till följd av strukturförändringar i samhällena. Åtgärder som de lokala och regionala myndigheterna skulle kunna utforska är exempelvis att främja gemensamt skogsbruk i skogsägar- och skogsbruksföreningar, samt att utveckla det aktiva skogsbrukets roll. I detta avseende bör de lokala och regionala myndigheterna stödja samarbetet inom skogssektorn. Det offentliga stödet bör omfatta genomförbarhetsstudier, regionala evenemang och pr-verksamhet för att utnyttja de många typer av ekosystembaserade varor och tjänster som sektorn tillhandahåller.

7.3 Skogssektorn behöver tillräcklig finansiering genom den gemensamma jordbrukspolitiken, särskilt medel för landsbygdsutveckling, eftersom dessa medel har använts av många regionala och lokala aktörer för att stärka skogsbruket i deras regioner och främja en hållbar användning. När den gemensamma jordbrukspolitiken blir mer flexibel på nationell nivå kan skogssektorn spela en ännu större roll i landsbygdsutvecklingsåtgärder i många regioner, eller tvärtom minska. Detta är viktigt för sysselsättningen på landsbygden, de regionala ekonomierna och den hållbara utvecklingen. Detta är därför en viktig tidpunkt när det gäller att säkerställa tillräcklig finansiering av skogsbruksåtgärder inom ramen för finansieringen av landsbygdsutveckling inom den gemensamma jordbrukspolitiken. För att de nationella programmen inom den gemensamma jordbrukspolitiken ska ge klimat- och miljöeffekter måste de regionala och lokala myndigheterna bidra och de olika förvaltningsnivåerna samarbeta. Finansieringsalternativen för skogsbrukssektorn bör också offentliggöras på alla förvaltningsnivåer, så att de kan användas till fullo och på lämpligt sätt.

7.4 Många EU-medlemsstater har ett mycket dåligt skogsvägnät, varför det finns ett behov av att finansiera en europeisk studie om utvärderingen av skogsvägnät.

7.5 Skogssektorn erbjuder också stora möjligheter att utnyttja medel från EU:s forsknings- och innovationsprogram, utöver tidigare verktyg som främst avsåg den gemensamma jordbrukspolitiken. Vid sidan av den gemensamma jordbrukspolitiken måste skogssektorn även kunna använda särskilda medel från Horisont, Life+, Erasmus+, strukturfonderna och solidaritetsfonden.

8. Lokala och regionala ekonomier, grön ekonomi, sysselsättning

8.1 Skogarna spelar en viktig roll i utvecklingen av Europas bioekonomi och biologiska mångfald och av dess regioner och i övergången till en koldioxidneutral, grön ekonomi. De lokala och regionala myndigheterna skulle bland annat kunna bidra till regionala planer för hållbar utveckling, strategier för bioekonomi, utbildning, ekologiskt hållbart byggande, koldioxidbindning i långlivade träprodukter, utbyggnad av förnybar energi och främjande av små och medelstora företags entreprenörskap inom skogssektorn. När detta är lämpligt bör regionala samarbetsgrupper inrättas inom skogssektorn, som utöver skogsföretag, skogsägare samt regionala och lokala myndigheter skulle omfatta kommuner, regionala förvaltningar, regionala akademier, universitet och icke-statliga organisationer samt privata företag i sektorer som använder skogsbaserade råvaror och produkter.

8.2 Många av Europas landsbygdsområden lider av avfolkning och förlorade arbetstillfällen. En övergång till skogsbaserade produkter inom t.ex. byggande och energiproduktion skulle generera sysselsättning och skatteintäkter även för glesbefolkade regioner. Detsamma gäller för den bredare gröna ekonomin, där skogarna också är en viktig tillgång för turism, biologisk mångfald, rekreation och medborgarnas välfärd. Som EU:s tredje största arbetsgivare (som sysselsätter över 3,5 miljoner människor) har skogssektorn en betydande inverkan på EU:s sociala och territoriella konvergens. I strategin för skogssektorn bör man även beakta utnyttjandet av alla ekosystembaserade produkter och tjänster som skogen tillhandahåller, i syfte att vitalisera och stödja ekonomin.

8.3 Den förväntade ökningen av efterfrågan på trä och biomassa bör gå hand i hand med ett hållbart skogsbruk, som när det gäller offentligt ägd skog kan godkännas av skogsförvaltningen och när det gäller privatägd skog av privata certifieringsmekanismer.

8.4 De olika förvaltningsnivåerna bör samarbeta: god praxis och resultat på regional nivå bör påverka hur EU och medlemsstaterna anslår medel för att främja innovation och teknik inom skogssektorn och koppla samman de olika sätt på vilka skogarna används. Detta skulle också kunna skapa genomförbara och mer tillgängliga finansieringsverktyg för regionerna i syfte att utveckla skogssektorn. Nya, välriktade åtgärder krävs inom skogssektorn för att uppnå målet om ett koldioxidneutralt Europa senast 2050. De lokala och regionala myndigheternas uppgifter och befogenheter skiljer sig åt mellan medlemsstaterna, men överallt bör man sträva efter ett övergripande och konsekvent strategiskt tillvägagångssätt som sammanför de gemensamma målen och behoven på olika nivåer med avseende på frågor som infrastruktur, informationssystem och informationsutbyte samt myndigheternas uppgifter, såsom utfärdande av tillstånd och tillsyn. Alla medlemsstater och sektorer inom ekonomin bör bidra till att uppnå målen om minskade koldioxidutsläpp, varvid rättvis- och solidaritetshänsyn ska vägas mot varandra.

8.5 Kommittén anser att bättre kommunikation om vikten av en hållbar förvaltning av skogsområden, liksom möjligheten att utöka, genomföra och samordna kampanjer för att öka medvetenheten om skogens mångsidiga roll och de många fördelar som ett hållbart skogsbruk har ur ekonomisk, social och miljömässig synpunkt, håller på att bli en gemensam nödvändighet på alla institutionella nivåer i EU.

9. Biologisk mångfald, klimatförändringar, skogshälsa

9.1 ReK understryker den avgörande vikten av att främja en korrekt förvaltning av skogarna och integrera jord- och skogsbrukspolitiken med politiken för hantering av hydrogeologiska och klimatrelaterade risker.

9.2 ReK noterar kommissionens iakttagelse att de önskade framstegen inte har uppnåtts i fråga om biologisk mångfald, trots stora ansträngningar för att bevara olika typer av skogar och livsmiljöer, bl.a. genom Natura 2000-nätverket och fågel- och habitatdirektiven. Kommissionen bör tillhandahålla en mer detaljerad bedömning av var resultat har uppnåtts, vilka instrument som skulle behövas för att uppnå en positiv utveckling och om åtgärderna har varit balanserade i fråga om utbredningen och sällsyntheten av skogslivsmiljöer i hela EU. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt regioner med en hög koncentration av artrikedom, till exempel de yttersta randområdena. Man bör finansiera forskning om storskaliga bedömningar av skogarnas tillstånd och ekosystemtjänster, särskilt i de nya medlemsstaterna. Allt detta bör göras i syfte att bevara och konsolidera naturarvet med högt miljövärde genom att uppgradera befintliga ekologiska nätverk.

9.3 Skogarna har en viktig roll att spela när det gäller att bekämpa klimatförändringarna genom bindning, lagring och ersättning av koldioxidutsläpp. Klimateffekterna måste göras till ett övergripande tema för ett hållbart skogsbruk, där skogarnas möjligheter betraktas på ett heltäckande sätt: hur fossilbaserade byggnadsmaterial och fossila bränslen och tillhörande produkter kan ersättas, hur skogsförvaltningen påverkar koldioxidbindningen, och med anledning av detta, hur man kan uppmuntra/kompensera de markägare som bedriver ett hållbart skogsbruk i motsats till dem som inte gör det, vilka hot som klimatförändringarna innebär för skogarna, hur man kan säkerställa odlingspotentialen hos lokala trädarter och i vilken utsträckning icke inhemska trädarter kan användas som kompensation osv.

9.4 ReK uppmanar kommissionen att fullt ut involvera regioner och lokala myndigheter i genomförandet av förordningen om ansvarsfördelning ⁽²⁾ och förordningen om markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk (LULUCF) ⁽³⁾, fastställandet av utsläppsminskningmål för 2030 samt utvecklingen av konkreta initiativ för att nå dem.

9.5 Klimatförändringar och förlust av skogsmångfald kan utsätta stora skogsområden för bränder, oväder, sjukdomar och skador orsakade av skadegörare. Inför sådana eventualiteter bör de förvaltningsmässiga besluten alltid beakta den risk det innebär att inte vidta några åtgärder. Man bör förbereda sig för sådana eventualiteter genom att bibehålla en aktuell lagstiftning för att stödja skogsplanering och förebygga sådana skador och genom medel som skulle kunna öronmärkas för att förebygga skador, förvalta nödsituationer och förstörda områden och främja återställande och återplantering av skog samt för att kompensera för de ekonomiska problem som stora katastrofdrabbade regioner möter. I detta avseende finns ett behov av att finansiera en riskkarta över potentiella faror på regional nivå. Ett aktivt skogsbruk kan bli ett användbart verktyg för förebyggande och tidig upptäckt när det gäller att förbättra skogsbeståndens hälsostatus.

9.6 Skogens naturkapital och ekosystemtjänster för samhället bör förklaras bättre för allmänheten och om möjligt bör man skapa tätare kopplingar mellan lokalsamhällen och skogar, oavsett om dessa ägs av lokalsamhällena eller ej.

9.7 Det är av yttersta vikt att man vidtar åtgärder på gräsrotsnivå på området katastrofriskhantering och tillhandahåller EU-instrument för att komplettera dessa om en katastrof överstiger en medlemsstats kapacitet. Förteckningen över EU-instrument som är särskilt användbara när det gäller att hantera stormar och okontrollerade skogsbränder inbegriper unionens civilskyddsmekanism, Europeiska unionens solidaritetsfond och pilotprojekt som finansieras av kommissionen i syfte att undanröja administrativa och rättsliga hinder för katastrofriskhantering i gränsöverskridande områden.

9.8 Det finns ett akut behov av en EU-handlingsplan om avskogning och skogsförstörelse i linje med Europaparlamentets och de viktigaste berörda parternas begäran, för att ytterligare bedöma miljöpåverkan av den förbrukning av produkter och råvaror inom EU som sannolikt kommer att bidra till avskogning och skogsförstörelse utanför EU. ReK uppmanar därför den nya kommissionen att ta med denna begäran bland sina politiska prioriteringar.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842 av den 30 maj 2018 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning (EU) nr 525/2013 (EUTL L 156, 19.6.2018, s. 26).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/841 av den 30 maj 2018 om inbegripande av utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk i ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030 och om ändring av förordning (EU) nr 525/2013 och beslut nr 529/2013/EU (EUT L 156, 19.6.2018, s. 1), <https://unfccc.int/topics/land-use/workstreams/land-use-land-use-change-and-forestry-lulucf>.

10. Internationellt och mellanregionalt samarbete inom skogssektorn

10.1 Det är viktigt att EU fortsätter sitt arbete för att se till att det finns ett samarbete och en grund för överenskommelser – både inom Europa och runt om i världen – om skogssektorn och handeln med skogsprodukter, och för att konsolidera principerna för ett hållbart skogsbruk i sitt grannskap, sina yttre ekonomiska förbindelser och sin utvecklingspolitik. Forest Europe, skogscertifikat, FN:s strategiska skogsplan för 2030 och de globala målen för skogarna är exempel på möjliga områden för påverkan.

10.2 Många av de viktiga skogsområdena i EU ligger vid dess yttre gränser, medan skogstyperna, den skogsbaserade ekonomin och hoten mot skogarna ofta sträcker sig över dessa gränser. Det är viktigt att de regionala och lokala myndigheterna i gränsregionerna på ett effektivare sätt kan utnyttja EU:s program för yttre förbindelser inom skogssektorn.

10.3 Företrädare för de regionala och lokala myndigheterna måste förbli nära delaktiga i arbetet med att förbereda, genomföra och övervaka EU:s internationella åtaganden inom skogssektorn, och permanenta förfaranden måste införas för att detta mål ska kunna uppnås i praktiken.

10.4 Det skulle vara ytterst viktigt att främja nationellt och regionalt samarbete i EU för att underlätta kompetensutbytet och stärka konkurrenskraften i regionerna. Förstärkta nätverk skulle också göra det möjligt att snabbare tillhandahålla stöd när det gäller att bekämpa naturliga störningar såsom skogsbränder, stormar, torka och översvämningar.

11. Utbildning och kommunikation

11.1 Man måste stimulera en efterfrågan från samhällets sida som legitimerar och skyddar skogens huvudroll i de klimatmässiga och ekonomiska utmaningar som vi står inför.

11.2 Detta kan endast uppnås genom en aldrig tidigare skådad satsning på kommunikation och utbildning om skogssektorns roll för begränsningen av klimatförändringarna och omställningen till en bioekonomi som bygger på naturresurser, med hjälp av kampanjer på nationell och internationell nivå, men även på den lokala och regionala nivån, eftersom den är närmast medborgarna.

11.3 Kommunikations- och utbildningsåtgärder bör särskilt inriktas på att övervinna två befintliga kognitiva hinder: att förändra den negativa bilden av timmeravverkning så att skogsbruket i stället erkänns som ett system för hållbar förvaltning av skogen som bygger på vetenskap, och att övervinna motsättningen mellan bevarande och förvaltning genom att tillämpa ett hållbart skogsbruk som gör det möjligt att göra dessa två strategier förenliga.

11.4 Yrkesverksamma inom skogsbruket som har kunskap om såväl skogsskötsel som hållbart skogsbruk måste ingå i kommunikations- och utbildningsteam.

Bryssel den 11 april 2019.

Karl-Heinz LAMBERTZ
Europeiska regionkommitténs
ordförande

ISSN 1977-1061 (elektronisk utgåva)
ISSN 1725-2504 (pappersutgåva)

Europeiska unionens publikationsbyrå
L-2985 Luxemburg
LUXEMBURG

SV